

vigende, end man havde ventet. Det øvrige Fald i Toldindtægterne kommer naturligvis fra de daarlige Tider og det svigtende Forbrug.

Saa vil jeg gerne omtale en anden Ting, nemlig Bankgarantien. Det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) drog til en vis Grad dette Spørgsmaal frem. Efter min Mening var det en højst uheldig Foranstaltning, som Finansminister Vilhelm Lassen gav sig til, da han efter Forhandling med Bankerne traf den Bestemmelse, at Staten skulde hjælpe de nødlidende Banker. Har nogen Lov til at sige det, har jeg Lov til det; thi jeg var oppe i Landstinget det eneste Medlem, der sagde til den daværende Finansminister, at en saadan Foranstaltning kunde ikke træffes uden nøjagtig Undersøgelse, og naar en saadan ikke fandt Sted, hvilede det hele paa Finansministerens Ansvar. Da svarede Vilhelm Lassen stolt og glad: Det Ansvar tog han paa sig. Og da han svarede det, vidste han ikke, hvad han gjorde. Det er nu ikke min Mening at angribe Vilhelm Lassens i hans Grav. Jeg nærrede stor Beundring for ham, kan jeg godt sige, for hans Begavelse, hans Veltalenhed, den Ild, der var i hans spinkle Legeme og til Slut vistnok for-tærede det. Men jeg mener alligevel, han har sig højst forkasteligt ad, uden at forudse, uden at tænke paa, hvilke Konsekvenser det vilde faa. Han sagde den Gang og troede paa, at der intet Tab vilde blive for Statskassen. Jeg tror, at han ikke var særlig indsigtfuld i Banksager, og han forhandlede med meget kloge og meget drevne Folk.

Jeg bebrejder snarere det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard), at han den Gang støttede ham her i Salen, at han ganske ubetinget gik paa det, som Finansministeren forelagde, ja, endog til en vis Grad bød ham over, i meget stærke Ord erklærede, at det Skrald, som da fandt Sted — jeg har ganske vist ikke læst det efter, men jeg husker, at et saadant Ord blev brugt —, tog vi paa os, vi kunde mægtelig klare det. Jeg beklager, at det ærede Medlem tog den Stilling. Jeg begriber det ikke, jeg maa i det hele taget sige til det ærede Medlem fra Æbeltoft, at hans Op-træden mange Gange har været mig baade en Skuffelse og en Gaade. Jeg har aldrig kunnet forstaa, at det ærede Medlem med den Indsigt og de Kundskaber, han sidder inde med, aldrig gør dem gældende, næsten altid er fulgt med og næsten aldrig har bremset der, hvor jeg synes, det ærede

Medlem var kaldet til at bremse. Det gælder ogsaa mange andre Ting, som jeg ikke skal komme ind paa ved denne Lejlighed, men her havde det ærede Medlem den store Opgave at forhindre i Stedet for at opmuntre. Det ærede Medlem har derfor et stort Ansvar for, at det gik, som det gik.

For det første har Staten her paa-draget sig et meget stort pengeligt Ansvar. Hvor stort skal jeg ikke driste mig til at sige. Da jeg ved Tidernes Ugunst er Finansminister, skal jeg nok vogte mig for at nævne det i Øjeblikket, men sikkert er det, at det bliver ret dyrt for Staten. Vi ere saa heldige, om jeg maa sige, at have Grænsen ved de 10 Mill. Det er i Virkeligheden et Held, at man satte denne Grænse. Saa sikker som man da var paa, at det intet vilde komme til at koste, kunde man tro, at man havde gjort det helt ubegrænset. Men vi have heldigvis denne Grænse.

Men i øvrigt er det ikke alene slemt med Pengene, men det er ogsaa slemt med den Indfiltrering, som er kommen mellem Staten og Bankerne. Højst uheldigt vil det i mange Forhold være, at Staten paa den Maade skal arbejde sammen med de københavnske Banker — hvis det endda var med Nationalbanken alene, men det er ogsaa med ganske private Banker. Det er efter min Mening et højst uheldigt Forhold. Men dernæst er der ogsaa en anden uheldig Ting derved, og det er, at Fortilfældet i saa høj Grad vil virke. Det var egentlig min Angst, den Gang jeg meget nødig gik med til Bankgarantien. Fortilfældet har allerede virket ved Behandlingen af Den sjællandske Bondestands Sparekasse her i Rigsdagen. Naar man gik med til at miste de 2 Mill. Kr. og støtte Sparekassen med 5 Mill. Kr., var der, alt andet ufortalt, ingen Mulighed for at komme bort fra dette. Da man havde hjulpet her i København, maatte man ogsaa hjælpe de sjællandske Bønder. Men jeg vil gerne spørge de Herrer: Hvorledes vil det gaa tredje Gang, naar f. Eks. Arbejderne komme, og der er nødlidende store Interesser, hvori mange Arbejdere ere interesserede? Hvorledes vil man kunne undlade ogsaa at ile dem til Hjælp? Thi hvorledes skulde der være Forskel mellem Københavnerne, de ikke særlig nødlidende Københavnerne, eller sjællandske Bønder, som ikke alle vare nødlidende, og Arbejdere, som maaske ere mere uheldigt stillede, end nogen af disse Parter. Jeg ser ikke rettere, end at man